OIKEUSMINISTERIÖ

LAUSUNTO
14.11.2019

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Julkisoikeusyksikkö
LsN Niklas Vainio

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

HE 59/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pelastuslain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Hallintovaliokunta on pyytänyt oikeusministeriön lausuntoa otsikon asiasta.

Oikeusministeriö on antanut asiasta sisäministeriölle lausunnon henkilötietojen käsittelyn osalta esityksen valmisteluvaiheessa. Lausunnossa esitetty muutosehdotus on otettu esityksessä huomioon. Oikeusministeriö on myös antanut toisessa yhteydessä lausunnon, jossa on kiinnitetty huomiota opiskeluoikeuden keskeyttämisestä annettua päätöstä koskevaan valituskieltoon. Asia on huomioitu esityksessä.

Oikeusministeriö pitää tärkeänä ehdotukseen sisältyviä säännöksiä, joissa muutoksenhakua koskeva sääntely muutetaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia vastaavaksi.

Laki pelastuslain muuttamisesta (1. lakiesitys)

Lakiesityksen 104 §:n 2 momentin mukaan muutoksenhaussa sovellettaisiin pääsääntönä oikeudenkäynnistä hallintoasioista annettua lakia siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä. Vaihtoehtoisista muutoksenhakutilanteista on säädetty jo entuudestaan toisin samassa pykälässä. Eräistä rakennuslupaviranomaisen päätöksistä haettaisiin muutosta maankäyttö- ja rakennuslain mukaan (4 momentti) kyseisen lain rajoitukset huomioiden ja eräistä pelastustoimen päätöksistä kuntalain mukaan (5 momentti). Oikeusministeriöllä ei ole huomautettavaa ehdotetusta säännöksestä.

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10	PL 25	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi
HELSINKI	00023 VALTIONEUVOSTO			

Laki Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta (2. lakiesitys)

Lakiesityksen 38 §:n 1 momentin mukaan muutoksenhaussa sovellettaisiin pääsääntönä oikeudenkäynnistä hallintoasioista annettua lakia siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä. Pääsäännöstä poikkeus olisivat ainakin saman pykälän 3 ja 4 momentissa säädetyt valituskiellot. Oikeusministeriöllä ei ole huomautettavaa ehdotetusta säännöksestä.

Lakiesityksen 38 §:n 4 momenttia korjattaisiin aiempaa tarkoitusta vastaavaksi siten, että 30 §:n 4 momentin mukaista opiskeluoikeuden keskeyttämistä koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei saisi hakea muutosta valittamalla. Lain 30 §:n 4 momentin mukaan 13 §:ssä tarkoitettuun muuhun koulutukseen osallistuvan opiskelijan opiskelu kurssilla voidaan keskeyttää pykälän 1 momentin mukaisilla perusteilla eli jos opiskelija on toiminut Pelastusopiston järjestyssäännön määräysten vastaisesti, harjoittanut opinnoissaan vilppiä, kieltäytynyt 24 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta tai antanut päihteiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen. Lain 13 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen osallistuva olisi siis valitusoikeuden suhteen eri asemassa kuin ammatilliseen tutkintoon tai ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen osallistuvat.

Alkuperäiseen Pelastusopistosta annettuun lakiin sisältyy vastaava sääntely. Laki on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 12/2006 vp). Yksittäisen koulutuksen keskeytyksellä ei ole samanlaista merkitystä perustuslain 16 §:n 2 momentissa turvatun sivistyksellisen perusoikeuden ja 18 §:n 1 momentissa suojatun työtä ja ammattia koskevan perusoikeuden kannalta kuin ammattiin johtavalla koulutuksella (vrt. PeVL 38/2013 vp). Oikeusministeriöllä ei ole huomautettavaa ehdotetusta säännöksestä.